

## **Forord fra kommunedirektøren**

Kommunen skal hvert år utarbeide et årsregnskap med tilhørende årsmelding, jfr. kommune-lovens §14-6/7. Årsmeldingen skal redegjøre om forhold som er viktige for å bedømme kommunens økonomiske stilling og resultatet av virksomheten som ikke framgår av selve årsregnskapet.

I tillegg til økonomiske forhold skal det redegjøres for tilstanden og eventuelle tiltak i forhold til likestilling, diskriminerings- og tilgjengelighetsloven, internkontroll samt etikk. Årsmeldingen inngår som en del av kommunens samlede årsoppgjør til behandlingen i kommunestyret.

De siste årene har vært utfordrende for oss i Rennebu, på lik linje med flere andre kommuner. Kommuneøkonomien er krevende, og gir utfordringer som må løses både på kort og lang sikt.

Endringer i rammebetingelse må løses gjennom omstillingsvilje og -evne. Strategisk arbeid for langsiktige løsninger er viktig og nødvendig. Morgendagens utfordringer må møtes på andre måter enn dagens, og gårdagens metoder må endres og tilpasses framtidige behov. Dette kan være særlig krevende for ansatte der hverdagen endres og nye rutiner og omorganisering skal iverksettes.

Det er igangsatt en omfattende økonomisk omstilling i kommunen. Dette arbeidet startet gjennom en rekke tiltak allerede tidlig i 2023. En prosess som er videreført gjennom 2024 og 2025. Deltakelse i KS nettverket «Bærekraftig kommuneøkonomi» er av betydning i det arbeidet for å sikre kvalitet i omstillingen og kalibrere mot andre kommuner ei samme situasjon.

I tillegg er det viktig å ikke glemme utviklingsfokus – for et Rennebu med framtidsrettede tjenester og prosesser som sikrer at Rennebu kommer følger nasjonal og regional utvikling innen alle fagområder.

Kommunedirektøren ønsker å rette en stor takk til ansatte for daglig innsats og engasjement de legger ned hver dag. Menneskelige ressurser utgjør en forskjell i gjennomføring av arbeidsoppgaver, og gjennom kvalitet og profesjonalitet bidrar ansatte for at Rennebu kommune når sine mål. Innsatsen er også viktig for å sikre at Rennebu kommune fortsatt er i utvikling og ser framover mot nye framtidsrettede løsninger for en sterkere fremtid.

Kommunedirektøren ønsker også å sette søkelys på viktigheten av godt samarbeid mellom politisk og administrativt nivå der man med utgangspunkt i samme ståstedforståelse jobber sammen med utfordringer og løsninger for et godt framtidig Rennebu.

Hovedutfordringen har vært og vil fortsatt være å utnytte kommunens samlede ressurser på en optimal måte til beste for innbyggerne. Kommunen må fortløpende tilpasse driften

slik at denne i størst mulig grad samsvarer med utviklingen i de økonomiske rammevilkårene. Likeså må vi tilpasse oss til utviklingen av folketall og demografi. Dette må fanges opp og korrigeres for gjennom god planlegging av driften og vedvarende sterkt fokus på økonomistyring, i tillegg til strategisk utvikling av tjenestene for å sikre ressurseffektiv framtidrettet drift.

Rennebu er på lik linje med andre kommuner særs viktige tjenesteytere, og helt sentrale for gjennomføring av landets velferdspolitik. Et viktig kjennetegn ved det norske kommunesystemet er som kjent «generalistkommuneprinsippet». Hvilket innebærer at alle kommuner har ansvar for de samme oppgavene og tjenestene, uavhengig av størrelsen og antall innbyggere. Alle kommuner har ansvar for de samme oppgavene og tjenestene. Kommunedirektøren ser at dette gir utfordringer knyttet til kapasitet og kompetanse for å løse stadig flere og større krav som blir lagt til den enkelte kommune.

For å sikre fortsatt god og forutsigbar tjenesteproduksjon søker administrasjonen, som en del av strategi for framtidig utvikling og drift, mulig samarbeid med andre kommuner innen ulike tjenesteområder – både for å redusere sårbarheten ved små enheter, sikre kvalitet og kompetanse på fagområder og for ressurseffektiv drift. Dette i tråd med kommunestyrets tidligere «bestilling».

Rennebu 09.04.2026

Gerd Myran Staverløkk

Konst. Kommunedirektør

## **Oppsummert 2025**

Driftsregnskapet for 2025 viser at kommunens økonomiske situasjon fortsatt er alvorlig. Kort oppsummert, viser regnskapet at det er brukt 9,5 millioner kroner mer enn de løpende driftsinntektene etter avsetning til fond gjennom året. Etter at kommunens disposisjonsfond tidligere er tømt, er det nå 20 millioner kroner det ikke er dekning for.

Sammenlikner en regnskapet for 2025 med året før, ser en at resultatet er forbedret. Felles inntekter er økt med ca 21 millioner, utgiftsnivået er beløpsmessig på nivå med 2024, slik at inntektsøkningen har medgått til økte finansutgifter på ca 8 millioner og resultatforbedring (bedret netto driftsresultat) med ca 14 millioner. Ser en bak tallene, ser en at utgiftene ute i tjenesteområdene er redusert som følge av innsparingstiltak. Samtidig er det påløpt ekstra utgifter utover det som er planlagt, og en har ikke klart alle innsparingsmålene.

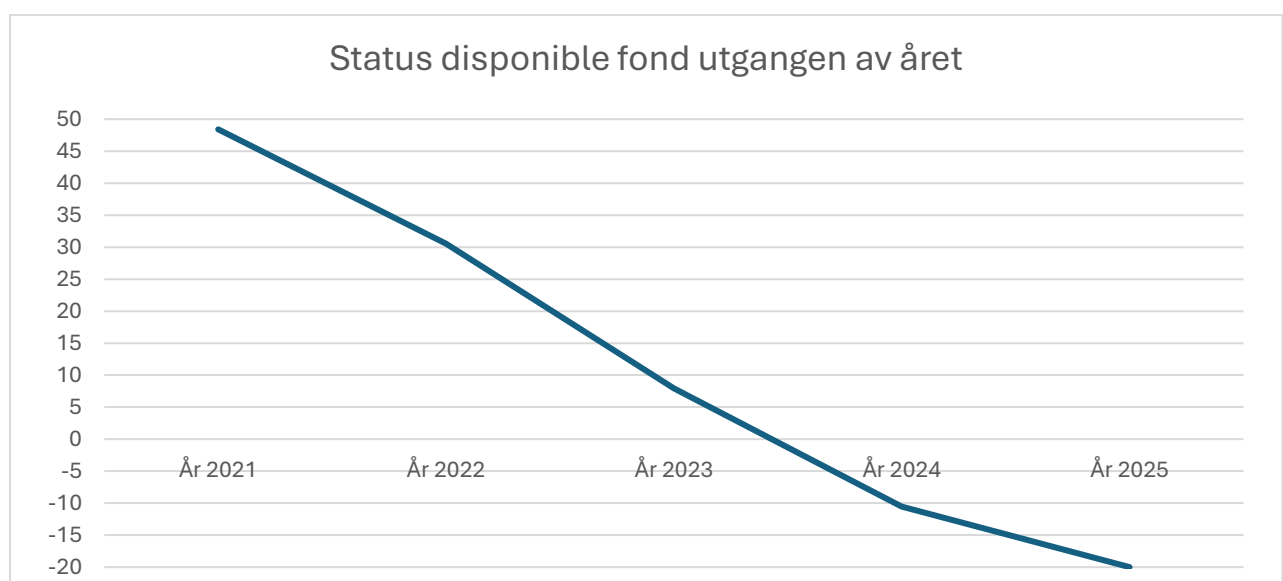
Kommunen har tidligere igangsatt en økonomisk omstillingsprosess, som videreføres i årene som kommer. Selv om resultatet er forbedret, må det fortsatt strammes inn for å dekke de merforbruk som er udekket fra tidligere år.

Samlet udekket merforbruk er større enn 3 % av driftsinntektene, noe som indikerer at Rennebu kommune vil meldes inn i registeret for betinget kontroll (robek)

Det vi i det etterfølgende bli gitt utdypende kommentarer til dette.

## **Bakteppe – utvikling i disposisjonsfond**

Grafen under viser utviklingen i kommunens disposisjonsfond. Denne illustrerer den økonomiske utviklingen de siste årene, og alvoret i den økonomiske situasjonen.



I årene 2018-2021 var driftsinntektene større enn driftsutgiftene, og dette gjorde at kommunen bygde opp disposisjonsfond ved at merinntektene ble avsatt. I 2021 snudde bildet, og utgiftene ble større enn inntektene. Dette ble dekket opp ved å bruke av fondet. Ved avleggelsen av regnskapet for 2024 var disposisjonsfondet tømt, og merforbruket som ikke er innekket vises som «negativt fond» i grafen. Dette er midler som må dekkes inn framover.

I desember 2024 vedtok kommunestyret budsjettet for 2025. Her var det lagt inn innsparinger i drifta i størrelsesorden 12,5 millioner. Da regnskapet for 2024 var klart, viste dette at en hadde tømt fondene og måtte framføre merforbruk til inndeckning kommende år, ble det i juni vedtatt ytterligere nedskjæringer/omprioriteringer i størrelsesorden 12,9 millioner for 2025.

### **Kommentar vesentligste forutsetninger og avvik drift**

Kommunedirektøren skal i årsberetningen kommentere de viktigste forutsetningene for inntekter og utgifter, samt eventuelle avvik mellom regnskap og budsjett for disse. I det etterfølgende gjøres dette opp mot regnskapsskjema 5-4. Skjemaet er forenklet i forhold til det fullstendige skjemaet i regnskapet, ved at skjemat viser tall i hele kroner 1000,-, og at avvik mellom regnskap og budsjett er inntatt i skjemaet. Det er kun de vesentligste avvikene som er kommentert, her avgrenset til avvik større enn **2 millioner** kroner.

Det vil senere i rapporten bli gitt mer utdypende kommentarer for de enkelte tjenesteområdene, sammen med vurdering av iverksatte tiltak for 2025.

### **Fells inntekter og utgifter:**

Tabellen under viser regnskapsskjema 5-4 1. ledd. Denne viser kommunens felles inntekter og utgifter, og viser regnskap 2024, opprinnelig budsjett 2025, revidert budsjett 2025 og regnskap 2025 på grå skravering. Videre viser tabellen avvik mellom regnskap og budsjett i nest siste kolonne, mens siste kolonne viser differanse mellom regnskap 2024 og regnskap 2025. I regnskaps og budsjettkolonnene er inntekter ført med negativt fortegn («minus»), mens utgifter er ført med positivt fortegn (ikke fortegn/»pluss«).

Kolonnen for avvik er regnet som revidert budsjett minus regnskap. Når avviket har negativt fortegn, betyr dette at faktisk inntekt i regnskapet er mindre/utgift er større enn forutsatt i budsjettet. Positivt fortegn betyr tilsvarende at faktisk inntekt er større/utgift mindre enn forutsatt i budsjettet. Tilsvarende viser positive tall i siste kolonne at inntekter er økt/utgifter redusert fra 2024 til 2025, og negative tall viser at inntekt er redusert/utgifter økt. Det er ikke tatt hensyn til endret kroneverdi i dette oppsettet, slik at en sammenlikner «2024-kroner» med «2025-kroner».

## Regnskapsskjema 5-4. første ledd

		Regn 24	Oppr. Bud 25	Rev. Bud 25	Regn 25	Diff B-R	Diff R24-R25
1	Rammetilskudd	-124 214	-137 325	-138 070	-140 976	2 906	16 762
2	Inntekts- og formuesskatt	-65 719	-80 504	-74 504	-77 918	3 414	12 199
3	Eiendomsskatt	-22 947	-21 400	-22 400	-23 049	649	102
4	Andre generelle driftsinntekter	-32 688	-26 281	-26 281	-25 098	-1 183	-7 590
5	<b>Sum generelle driftsinntekter</b>	<b>-245 569</b>	<b>-265 510</b>	<b>-261 255</b>	<b>-267 041</b>	5 786	21 473
6	<b>Korrigert sum bevilgninger drift, netto</b>	<b>238 810</b>	<b>230 033</b>	<b>223 478</b>	<b>238 645</b>	-15 167	165
7	Avskrivninger	17 487	16 002	16 002	18 025	-2 023	-538
8	<b>Sum netto driftsutgifter</b>	<b>256 297</b>	<b>246 035</b>	<b>239 480</b>	<b>256 670</b>	-17 190	-373
9	<b>Brutto driftsresultat</b>	<b>10 728</b>	<b>-19 475</b>	<b>-21 775</b>	<b>-10 372</b>	-11 403	21 100
10	Renteinntekter	-5 566	-7 154	-7 154	-4 323	-2 831	-1 244
11	Utbytter	-568	-399	-399	-523	124	-45
12	Gevinster og tap finansielle omløpsm						
13	Renteutgifter	17 610	20 216	27 716	23 274	4 442	-5 664
14	Avdrag på lån	16 366	17 014	17 014	17 389	-375	-1 023
15	<b>Netto finansutgifter</b>	<b>27 842</b>	<b>29 677</b>	<b>37 177</b>	<b>35 817</b>	1 360	-7 975
16	Motpost avskrivninger	-17 487	-16 000	-16 000	-18 025	2 025	538
17	<b>Netto driftsresultat</b>	<b>21 083</b>	<b>-5 798</b>	<b>-598</b>	<b>7 420</b>	-8 018	13 663
	<b>Disponering eller dekning av netto driftsresultat</b>						
18	Overføring til investering		830	830		830	
19	Avsetninger til bundne driftsfond	4 329	3 486	3 486	6 645	-3 159	-2 316
20	Bruk av bundne driftsfond	-6 783	-3 661	-3 661	-4 577	916	-2 206
21	Avsetninger til disposisjonsfond		5 272	72		72	
22	Bruk av disposisjonsfond	-8 062	-129	-129		-129	-8 062
23	Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet						
24	<b>Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat</b>	<b>-10 516</b>	<b>5 798</b>	<b>598</b>	<b>2 069</b>		
25	Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	<b>10 567</b>			<b>9 489</b>		

### Rammetilskudd:

Rammetilskuddene for 2025 ble ca 2,9 millioner kroner høyere enn budsjettet.

Forenklet kan en si at rammetilskuddet består av to hoveddeler – selve «rammetilskuddet» med innbyggertilskudd, distriktstilskudd mm, samt inntektsutjevninga. Merinntekten ligger i hovedsak knyttet til det generelle rammetilskuddet.

### Skatteinntekter:

Skatteinntektene i 2025 ble ca 3,4 millioner kroner høyere enn forutsatt i budsjettet. Mange kommuner fikk skatteinntekter over det det var tatt høyde for i budsjettet. Merinntekten kom seint i året, slik at det ikke ble gjennomført budsjettjustering.

### Sum generelle inntekter:

Sumlinja er summen av de generelle inntektene fra rammetilskudd, skatt, eiendomsskatt og andre generelle driftsinntekter. I sum ble de generelle inntektene 5,8 millioner høyere enn budsjettet, mens økningen fra regnskapet i 2024 var på 21,4 millioner.

Brukerbetalingene for de ulike kommunale tjenestene inngår ikke i de generelle driftsinntektene i skjema 5-4 første ledd, disse føres på de aktuelle tjenestene og inngår i summen bevilgninger drift.

### Sum bevilgninger drift:

Avviket på 15,2 millioner kroner, er summen av samlet merforbruk i tjenesteområdene, slik disse framkommer i regnskapsskjema 5-4 andre ledd (se under). Sammenlikner en med regnskapet for 2024, er utgiftsnivået omtrent uendret.

### Netto driftsutgifter:

Netto driftsutgifter er en sumlinje for kostandene i tjenesteområdene og avskrivninger. Avviket her er i hovedsak konsekvens av avvikene nevnt over.

### Brutto driftsresultat:

Brutto driftsresultat er forskjellen på de løpende driftsinntektene og driftsutgiftene før finansieringskostnadene. Brutto driftsresultat skal i hovedsak dekke renter og avdrag, og bør derfor være positivt.

I budsjettet var det forutsatt at inntektene skulle være 21,8 millioner kroner større enn utgiftene, mens regnskapet viser at utgiftene ble 10,3 millioner kroner større enn inntektene. Til sammenlikning var brutto driftsresultat negativt med 10,7 millioner i 2024, slik at resultatforbedringen er på 21,1 millioner sammenliknet med året før. kroner.

### Netto finansutgifter:

Netto finansutgifter viser et avvik på 1,4 millioner kroner, hvor rente er hovedforklaring. Budsjettet ble styrket to ganger gjennom 2025, grunnet usikkerhet omkring rentekostnader/inntekter. Dette har medført at det er satt av for mye til dette formålet. Renteinntektene er fortsatt lavere enn budsjettet, noe som henger sammen med lavere likviditet. Eksempelvis har kommunen tidligere hatt betydelige fondsmidler som har gitt positiv avkastning, men de siste års merforbruk har tappet fondene.

Kommunen budsjetterer og betaler minimum avdrag. For å øke handlefrihet på sikt, bør avdrag være større enn avskrivningene, noe som ikke er tilfelle i Rennebu nå.

Sammenlikner en netto finansutgifter i 2025 med regnskapet for 2024, ser en at økte renter og avdrag utgjør ca 8 millioner.

### Netto driftsresultat:

Enkelt sagt er netto driftsresultat «årsresultatet» til kommunen. For å sikre en stabil og sunn økonomi, bør netto driftsresultat være positivt over tid, slik at kommunen kan bygge buffere i form av fond, eller «spare» til framtidige investeringer.

I Budsjettet for 2025, var det forutsatt at kommunen skulle ha positivt netto driftsresultat på 0,6 millioner kroner, mens regnskapet viste et negativt netto resultat på 7,4 millioner kroner. Dette som følge av utgiftene har vært høyere enn forutsatt, da inntektene ble noe høyere enn budsjettet.

Netto driftsresultat er 21 millioner kroner bedre enn regnskapet for 2024, noe som indikerer at omstillingene gir effekt. Samtidig er det fortsatt behov for å tilpasse virksomheten etter fortsatt stramme rammer.

### Disponering eller dekning av netto driftsresultat:

Etter ny kommunelov, skal negativt netto driftsresultat søkes dekket ved at budsjetterte avsetninger til disposisjonsfond og overføringer fra driftsregnskapet til investeringsregnskapet strykes, i tillegg til at inndekking skal skje ved bruk av disposisjonsfond. Den som avslutter regnskapet, skal ta de grepene kommunestyret kunne/måtte tatt for å bringe resultatet i balanse.

I og med at disposisjonsfondene er tomme, kan ikke det negative netto driftsresultatet dekkes inn.

I tillegg er det mottatt midler som skal avsettes bundne fond, knyttet til forpliktelser kommunen har overfor tredjepart. Det er også brukt av bundne fond, knyttet til samme type formål. Eksempelvis skal mottatte midler til næringsfond avsettes, og kan ikke inngå i å dekke merforbruk i den ordinære driften.

I sum er det avsatt mer enn det er brukt av bundne fond i 2025, slik at det framførte merforbruket øker. Bunnlinja viser at det i 2025 er brukt 9,5 millioner mer enn en har hatt tilgjengelig ved inntekter og oppsparte midler (fond).

#### Fremføring til inndekking i senere år:

Fra tidligere er det et opparbeidet merforbruk på 10,6 millioner, slik at det nå er 20 millioner som må dekkes inn i kommende år.

#### **Inntekter og utgifter ført på tjenesteområdene:**

##### Tjenesteområder:

Nivå på budsjettvedtak og rapportering i regnskap skal være like. I Rennebu er dette i all hovedsak knyttet til administrativ organisering i Tjenesteområder. Stikkordsmessig omfatter tjenesteområdene følgende:

- «Folkevalgte» omfatter den politisk organiseringa, med Kommunestyre, formannskap, hovedutvalgene, kontrollutvalg/revisjon
- «Administrasjon» omfatter blant annet kommunedirektør med staber, prosjekter og plankontoret.
- «Oppvekst» omfatter blant annet skole, barnehage, ppt, kulturskole og flyktningetjenste
- «Helse og omsorg» omfatter blant annet institusjon, hjemmetjeneste, helse og familie-tjenste og bo- og mestrigstjenste
- «Samfunnsutvikling og drift» omfatter tekniske tjenester med bygg/eiendom, samferdsel og vann/avløp, landbruksforvaltning, kart og byggesaksforvaltning samt kultur og næring.
- «Diverse» omfatter tjenstekjøp fra annen kommune knyttet til barnevern og Nav, samt overføring til kirkelig fellesråd.
- «Reserverte bevilgninger» består i hovedsak av midler avsatt til lønnsoppgjør o.l.

## Regnskapsskjema 5-4 2. ledd

	Regn 24	Oppr. Bud 25	Rev. Bud 25	Regn 25	Diff B-R	Diff R24-R25
Folkevalgte	4 627	3 380	3 380	4 143	-763	484
Administrasjon	20 577	22 443	21 926	24 279	-2 353	-3 702
Oppvekst	83 840	86 904	87 041	85 543	1 498	-1 703
Helse og Omsorg	95 503	96 200	96 201	104 686	-8 484	-9 183
Samfunnsutvikling og Drift	23 728	24 082	23 195	26 347	-3 152	-2 620
Diverse	17 235	10 832	15 350	17 087	-1 737	148
Fellesområde	-19 992	-17 869	-26 069	-23 590	-2 478	3 599
Reserverte bevilgninger	1 213	8 526	1 719	907	812	307
<b>Sum bevilgninger drift</b>	<b>226 731</b>	<b>234 498</b>	<b>222 743</b>	<b>239 402</b>	<b>-16 657</b>	<b>-12 670</b>
Avskrivninger	15 695	16 002	16 002	18 025	-2 023	-2 330
Motpost avskrivninger	-15 695	-16 000	-16 000	-18 025	2 025	2 330
Nto rente inntekter og utgifter	-991	-460	-460	-891	431	-100
Avsetni til bundne driftsfond	4 329	3 442	3 442	6 224	-2 782	-1 895
Bruk av bundne driftsfond	-6 783	-3 661	-3 661	-4 577	916	-2 206
Avsetninger til disp.fond		5 272	72		72	0
Bruk disp.fond	-8 062	-129	-129		-129	-8 062
<b>Sum fordelt på enhetene</b>	<b>238 810</b>	<b>230 032</b>	<b>223 477</b>	<b>238 646</b>	<b>-15 169</b>	<b>164</b>

Regnskapsskjema 5-4 annet ledd viser kostnader og inntekter innen tjenesteområdene, og annet ledd korresponderer med tilsvarende oppstilling for felles inntekter og utgifter (se over).

Skjemaet slik det er inntatt her, er forenklet i forhold til det komplette skjemaet inntatt i regnskapet. Beløp er avrundet til hele kroner 1000, og utdypende opplysninger om bruk og avsetninger til fond er ikke medtatt i oversikten her. Også i det etterfølgende gis en kort kommentar til vesentlige avvik **over 2 millioner** kroner, og det gis utdypende kommentarer for det enkelte tjenesteområde knyttet til tiltak mv. senere i rapporten.

Tabellen viser regnskap 2024, opprinnelig budsjett 2025, revidert budsjett 2025 og regnskap 2025 på grå skravering. Videre viser tabellen avvik mellom regnskap og budsjett i nest siste kolonne, mens siste kolonne viser differanse mellom regnskap 2024 og regnskap 2025. I regnskaps og budsjettkolonnene er inntekter ført med negativt fortegn («minus»), mens utgifter er ført med positivt fortegn (ikke fortegn/»pluss«).

Kolonnen for avvik er regnet som revidert budsjett minus regnskap. Når avviket har negativt fortegn, betyr dette at faktisk inntekt i regnskapet er mindre/utgift er større enn forutsatt i budsjettet. Positivt fortegn betyr tilsvarende at faktisk inntekt er større/utgift mindre enn forutsatt i budsjettet. Tilsvarende viser positive tall i siste kolonne at inntekter er økt/utgifter redusert fra 2024 til 2025, og negative tall viser at inntekt er

reduisert/utgifter økt. Det er ikke tatt hensyn til endret kroneverdi i dette oppsettet, slik at en sammenlikner «2024-kroner» med «2025-kroner».

#### Administrasjon:

Merforbruket innen administrasjon har i hovedsak to forklaringer.

Regnskapet viser merforbruk i forhold til budsjettet på kjøp av tjenester til konsulenter, IT-lisenser og utstyr. I dette ligger også at rammeområdet ikke har klart å dekke inn de innsparingskravene som ble fordelt sommeren 2025.

#### Helse og omsorg:

Merforbruket innen helse og omsorg, er i hovedsak knyttet til at kjøp av tjenester til ressurskrevende brukere har blitt høyere enn budsjettet. Samtidig er refusjonsinntektene for samme området lavere enn forutsatt, på tross av forsiktig budsjettering. Området har også noe lavere salgsinntekter enn budsjettet, da en ikke har fått solgt ledige institusjonsplasser i et omfang som planlagt.

#### Samfunn og drift:

Hovedårsakene til merforbruket innen samfunn og drift, er knyttet til kjøp av tjenester. I dette ligger både utgifter knyttet til avgifter, bygg-vedlikehold og vinter-vedlikehold av veier/uteområder, samt kjøp av konsulenttjenester/juridisk bistand.

#### Fellesområde:

Avviket i fellesområdet er i hovedsak knyttet til årsoppgjørdisposisjonene ved styrking av fondsavsetninger og bruk av fond (se over).

#### **Andre felles forutsetninger:**

I tillegg til de avvikene som framkommer og er kommentert over, gir forskriftsskjema 5-6 en annen framstilling av regnskapet. Her framkommer driftsutgiftene summert for hele kommunen, men framstilt ut fra litt andre forutsetninger. Tabellen under er et utdrag av skjema 5-6, og viser driftsutgiftene for hele kommunen. Tabellen er forenklet ved at det er tall i hele kroner 1000,-, og avvik framkommer som budsjett minus regnskap.

	Regn 24	Oppr. Bud 25	Rev. Bud 25	Regn 25	Diff B-R	Diff R24-R25
10 Lønnsutgifter	211 249	201 949	193 773	202 651	-8 878	8 598
11 Sosiale utgifter	38 023	36 753	39 933	42 979	-3 045	-4 955
12 Kjøp av varer og tjenester	103 404	87 860	93 146	111 667	-18 521	-8 263
13 Overf. og tilsk. til andre	19 384	10 732	10 732	17 435	-6 703	1 949
14 Avskrivinger	17 486	16 002	16 002	18 025	-2 023	-539
<b>15 Sum driftsutgifter</b>	<b>389 546</b>	<b>353 296</b>	<b>353 586</b>	<b>392 756</b>	<b>-39 171</b>	<b>-3 211</b>

### Lønn og sosiale utgifter:

Tabellen viser at lønnsutgiftene er for hele kommunen samlet er 8,9 millioner kroner høyere enn budsjettet. Sammenlikner en regnskapene for 2024 og 2025, viser disse at lønnsnivået er redusert med 8,6 millioner. Avviket her ligger både på faste og variable lønnsarter.

For de sosiale utgiftene, er det brukt 3 millioner mer enn budsjettet i 2025. Ser en på regnskapene for 2024 og 2025 opp mot hverandre, er forbruket nesten 5 millioner høyere i 2025 enn i 2024. I de sosiale kostnadene inngår både pensjon og arbeidsgiveravgift. Arbeidsgiveravgifta har samme sats begge årene, og differansen fra 2024 til 2025 indikerer at pensjon har relativt sett kostet mer i 2025 enn i 2024. Avviket skyldes dels at forutsetningene for pensjon endres fra år til år, samt at en ikke har budsjettet/budsjettjustert for vikarutgifter påløpt gjennom året (se under).

For at det samlede lønnsbildet skal vurderes, må en også hensynte sykepengerefusjoner fra staten. Disse inngår ikke i tabelluttrekket over, men føres som en inntekt lenger opp i skjema 5-6. Korrigerer en for disse, blir det lettere å sammenlikne regnskap og budsjett.

Tabellen under viser utdrag fra regnskapsskjema 5-6 med korrigering for sykepengerefusjoner.

	Regn 24	Oppr. Bud 25	Rev. Bud 25	Regn 25	Diff B-R	Diff R24-R25
10 Lønnsutgifter	211 249	201 949	193 773	202 651	-8 878	8 598
11 sosiale utgifter	38 023	36 753	39 933	42 979	-3 045	-4 955
Sykelønnsrefusjon	-16 292	-7 468	-7 692	-20 816	13 124	4 524
<b>Sum:</b>	<b>232 980</b>	<b>231 234</b>	<b>226 014</b>	<b>224 813</b>	<b>1 200</b>	<b>8 167</b>

Tabellen viser at en ikke har budsjett-regulert for sykepengerefusjoner gjennom året, noe som kunne redusert avvik.

### Kjøp av varer og tjenester

Tabellen viser også et merforbruk i kjøp av varer og tjenester på 18,5 millioner kroner. De største avvikene er knyttet til kjøp av tjenester til ressurskrevende brukere, samt kjøp av konsulent og vedlikeholdstjenester. Ser en regnskapene for 2024 opp mot 2025, viser tabellen at omfanget av tjenstekjøp har økt.

### Overføringer og tilskudd til andre

Avviket her er i all hovedsak knyttet til manglende budsjettering av merverdiavgifts kostnader. Dette korresponderer med avvik annet sted i skjema 5-6, hvor tilsvarende refusjon ikke er budsjettert. Avviket har således ikke effekt på resultatet, men gir avvik mellom budsjett og regnskap.

## Investeringsregnskapet

Avvikene mellom budsjett og regnskap for investeringsregnskapet, kommenteres på grunnlag av regnskapsskjema 5-5 første og andre ledd. Vesentlige avvik over **5 millioner** kroner kommenteres, og tabellen viser tall i hele kroner 1000,-.

	Regnskap 24	Oppr.budsj.	Reg. budsj	Regnskap 25	Avvik B-R
<b>Bevilgningsoversikt - investering regnskap</b>					
1 Investeringer i varige driftsmidler	87 485	51 572	63 178	38 483	24 695
2 Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0	0
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	881	830	830	968	-138
4 Utlån av egne midler	0	0	0	0	0
5 Avdrag på lån	0	0	0	0	0
<b>6 Sum investeringsutgifter</b>	<b>88 366</b>	<b>52 402</b>	<b>64 008</b>	<b>39 451</b>	<b>24 557</b>
7 Kompensasjon for merverdiavgift	-257	6 354	8 806	4 037	4 769
8 Tilskudd fra andre	27 434	10 500	15 834	695	15 139
9 Salg av varige driftsmidler	12 173	0	4 000	16 205	-12 205
10 Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0
11 Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler	420	0	0	4 011	-4 011
13 Bruk av lån	52 655	34 718	34 788	18 533	16 255
<b>14 Sum investeringsinntekter</b>	<b>92 426</b>	<b>51 572</b>	<b>63 428</b>	<b>43 481</b>	<b>19 947</b>
15 Videreutlån	405	-5 000	-5 000	6 122	-11 122
16 Bruk av lån til videreutlån	-405	-5 000	-5 000	-5 000	0
17 Avdrag på lån til videreutlån	905	0	0	1 181	-1 181
18 Mottatte avdrag på videreutlån	-414	0	0	-487	487
<b>19 Netto utgifter videreutlån</b>	<b>491</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>1 816</b>	<b>-1 816</b>
20 Overføring fra drift	0	-830	-830	0	-830
21 Avsetninger til bundne investeringsfond	20	0	0	2 214	-2 214
22 Bruk av bundne investeringsfond	-210	0	0	0	0
23 Avsetninger til ubundet investeringsfond	3 760	0	0	0	0
24 Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	250	0	250
25 Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0
<b>26 Sum overføring fra drift og netto avsetninger</b>	<b>3 570</b>	<b>-830</b>	<b>-580</b>	<b>2 214</b>	<b>-2 794</b>
27 Fremført til inndecking i senere år (udekket beløp)	0	0	0	0	0

Tabellen over viser investeringsregnskapet slik dette framkommer i regnskapsskjema 5-5 1.ledd. tabellen viser en samlet oversikt over investeringer og finansiering av disse. Tabellen viser regnskap 2024 i kolonnen til venstre, deretter opprinnelig budsjett og

revidert budsjett for 2025. I den gråskraverte kolonnen er regnskapet for 2025 inntatt, mens avvikskolonnen viser avvik mellom budsjett og regnskap. Tabellen skiller ikke på inntekter og utgifter ved fortegn, slik driftsoversiktene gjør.

#### Investeringer i varige driftsmidler:

Det store mindreforbruket skyldes at det ikke er truffet godt nok ved budsjettjusteringer. Gjennom året er det forelagt saker for kommunestyret hvor enkelte prosjekter har fått styrket sine budsjetter, samt at det i desember ble gjort et nedtrekk i forhold til løpende prosjekter som ikke ble ferdigstilt i 2025.

Avviket er stort, og avdekker at rutineene for budsjettjustering må forbedres.

Avviket gjenspeiler seg også i finansieringspostene under.

#### Kompensasjon mva:

Avviket på 4,7 millioner kroner har sammenheng med avviket nevnt over.

#### Tilskudd fra andre:

Det er budsjettert med et tilskudd blant annet knyttet til tilsagn om tilskudd til energiøkonomiseringstiltak på bygg. Tilskuddene ble ikke mottatt i 2025, og regnskapet viser følgelig betydelig mindre beløp enn forutsatt i budsjettet.

#### Salg av driftsmidler:

Avviket skyldes betaling fra Nye Veier knyttet til investeringsprosjekter innen Vann og Avløp.

#### Bruk av lån:

Også her er hovedforklaringa knyttet til budsjettjusteringa nevnt over.

#### Videreutlån/bruk av lån til videreutlån:

Avviket framkommer som følge av at det har vært innvilget mer etableringslån, enn det var tatt høyde for i budsjettet. Samtidig er det feil i budsjettet, ved at det er budsjettert med inntekt på utgiftskonti.

## **Øvrige økonomiske forhold:**

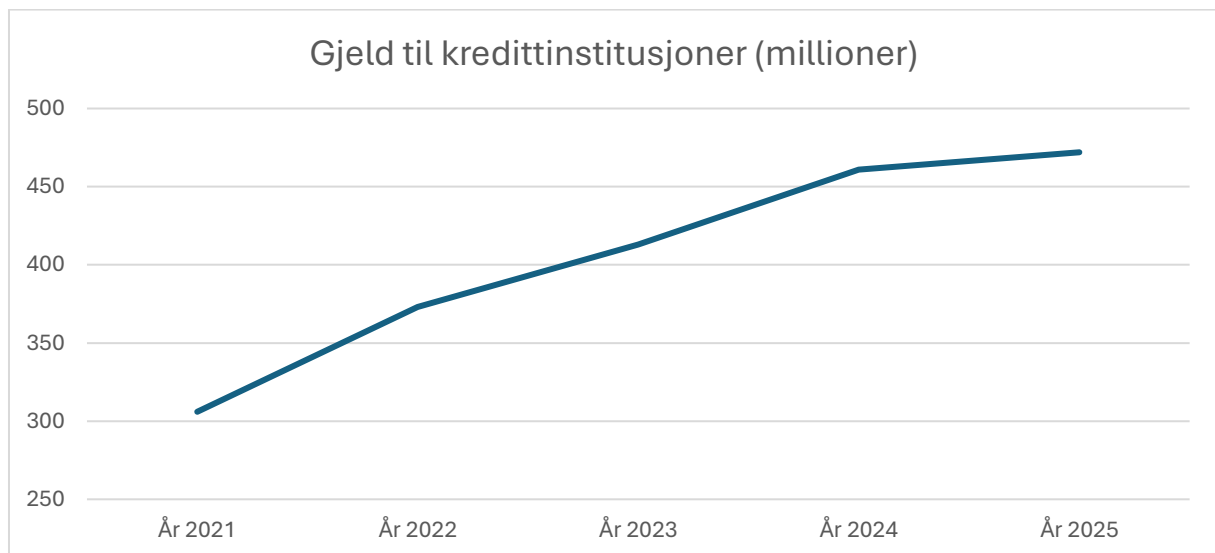
Årsberetninga skal omtale kommunens soliditet, likviditet og lånegjeld.

### Lånegjeld

Rennebu kommunes lånegjeld er beskrevet i regnskapets note 6-10.

Kommunens langsiktige gjeld har økt kraftig de siste årene, som følge av omfattende investeringer i blant annet ny brannsjon, helsesenter, og vann og avløp.

Utviklinga i kommunens totale gjeld slik den framkommer i KOSTRA ( Kostra tabell 13545: Økonomisk oversikt balanse, kasse og konsolidert kommune, etter region, balansedata, regnskapsomfang, statistikkvariabel og år)



Kommunens langsiktige gjeld dekker i hovedsak egne investeringer, i tillegg til investeringer i vann/avløp og lån opptatt for videreutlån.

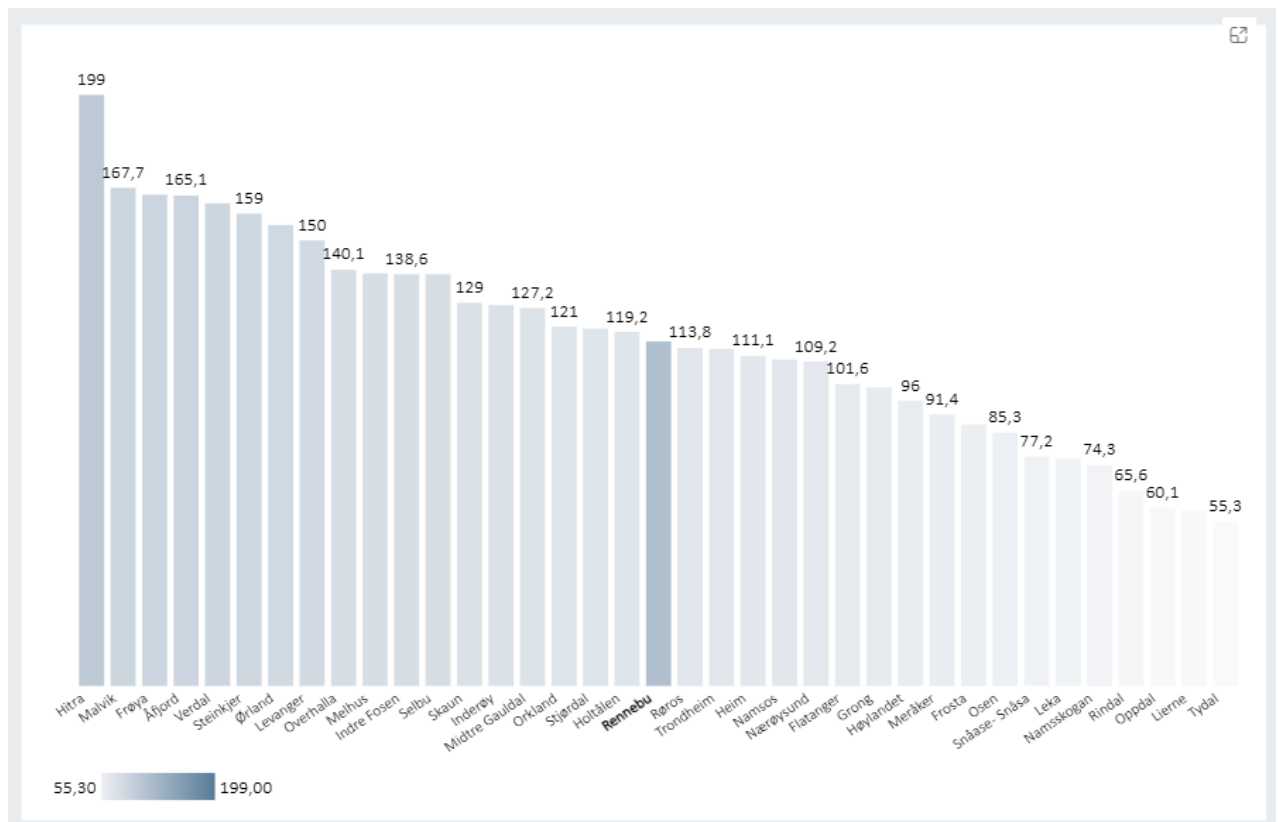
Den langsiktige gjelden skal i henhold til finansreglementet spres på flere långivere og delvis sikres.

Ved utgangen av 2025 var 12,8 % av gjelden til egne formål inkludert VA fastrentelån, med en gjennomsnittlig rente på ca 4,52%, mens de øvrige 87 % av gjelden til egne formål og VA var flytende med gjennomsnittlig rente på 4,84%. I henhold til økonomireglementet skal mellom 30 og 70 % av gjelden ha flytende rente. Andelen av gjelden med rentebinding må derfor økes noe for å komme innenfor reglementets grenser.

I forbindelse med omlegging av avdragstid for investeringer i blant annet vann og avløp, må kommunen refinansiere/restrukturere hele gjeldsporteføljen. Dette for å møte avskrivningstider opp mot 80 år.

Kommunens avdrag var i 2025 noe over minimumsavdragene hensyntatt gjeld og underliggende verdier. Beregnet minimumsavdrag var beregnet til 16,2 millioner, mens faktisk innbetalt var 17,4 millioner. At gjelden nedbetales på nivå med minimumsavdrag, indikerer at kommunen ikke evner å bygge seg opp buffer på dette området. Skal handlefriheten økes framover, bør avdragene økes utover minimumsavdragene i årene som kommer, samtidig som lånegjelda må ned. Tilsvarende bør avdragene over tid ligge på nivå med eller over avskrivningene. Avskrivningene utgjorde i 2025 18 millioner.

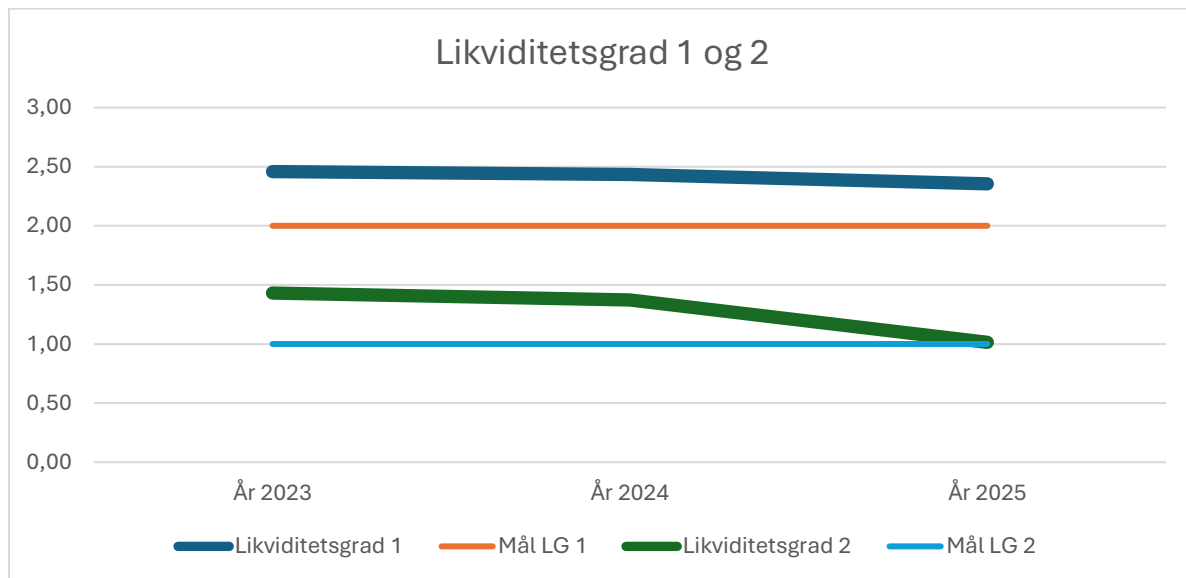
Nettsiden «Trøndelag i tall» sammenlikner de ulike kommunene i Trøndelag. Basert på foreløpige kostratall, ligger gjeldsnivået i Rennebu relativt høyt. Illustrasjonen viser gjeld uten pensjonsforpliktelser i prosent av driftsinntektene. (kilde. Trøndelag i tall).



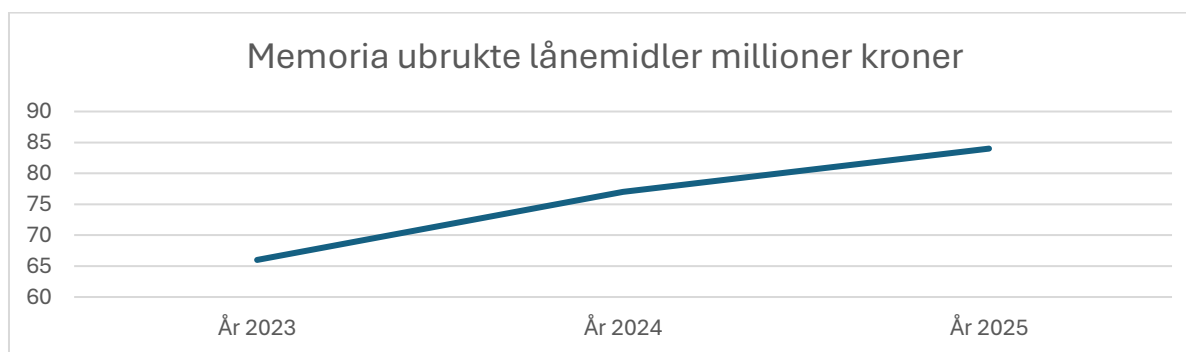
### Likviditet:

Kommunens likviditet er under press, dels som følge av negative driftsresultat de senere årene har tømt kommunens disposisjonsfond, dels som følge av inntektsføring av premieavvik og amortisering av pensjon.

Likviditet illustreres ofte med likviditetsgrad 1 og 2. Likviditetsgrad 1 er forholdet mellom alle omløpsmidler (kasse/bank, kortsiktige fordringer samt premieavvik) og kortsiktig gjeld. Likviditetsgrad 2 er forholdet mellom de mest likvide omløpsmidlene (kasse/bank) og kortsiktig gjeld. Figuren under viser at begge ligger over/på de anbefalte nivåene, men at likviditeten har blitt dårligere i perioden.



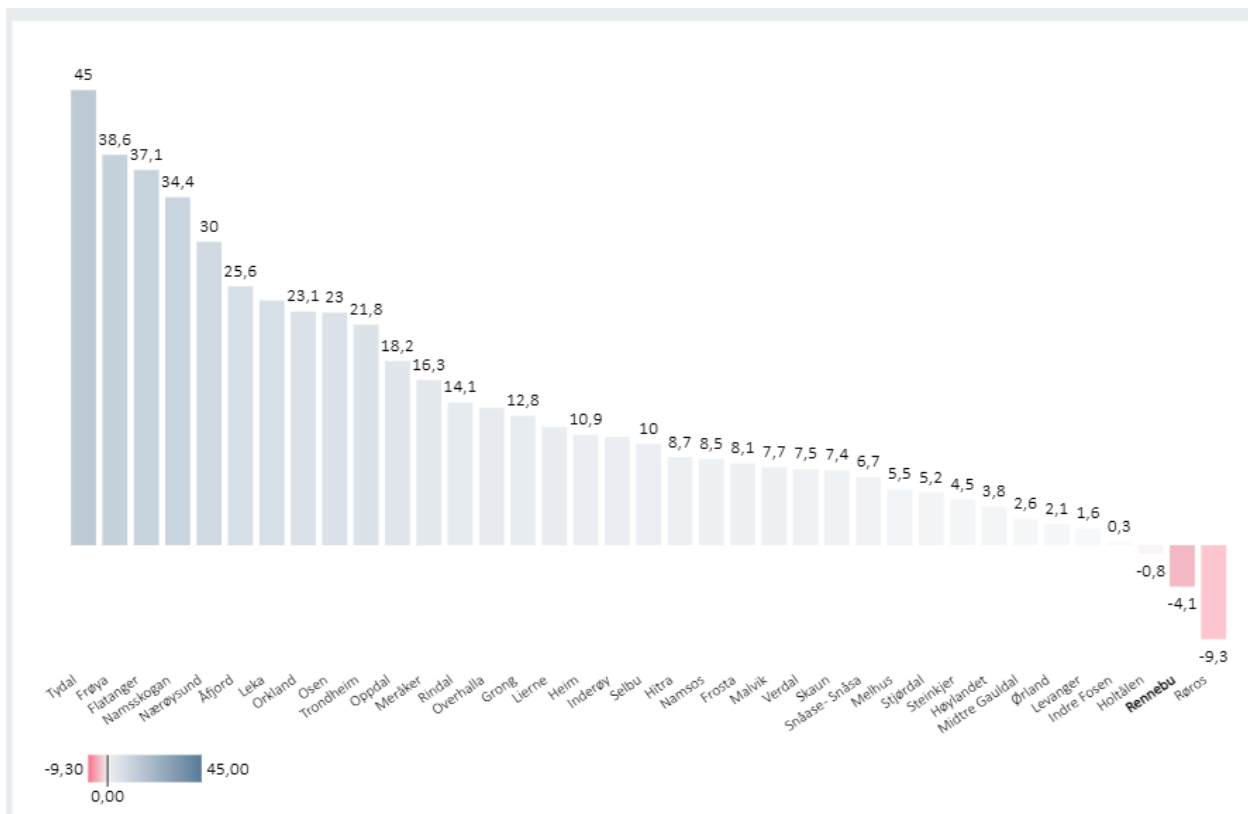
Likviditeten er også preget av at kommunens ubrukte lånemidler har økt i perioden. Memoriakonto for ubrukte lånemidler viser differansen mellom det som er tatt opp i lån, og det som er brukt av lån for å finansiere investeringer over år.



Fortsetter denne utviklingen, vil kommune få utfordringer med å ha likviditet til å dekke sine løpende betalingsforpliktelser i kommende år.

#### Fri egenkapital:

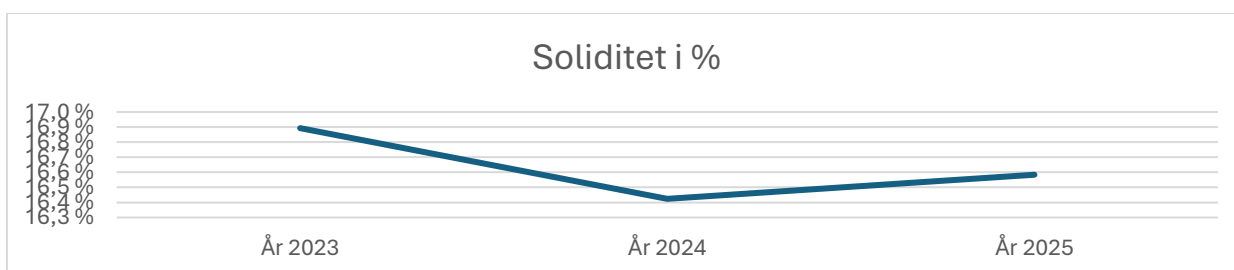
Nettsiden «Trøndelag i tall» har sammenliknet kommunene i Trøndelag med tanke på fri egenkapital. Dette bildet viser at Rennebu kommune er i en kravende situasjon med tanke på fri kapital:



Bakgrunnen for det negative tallet, er at disposisjonsfondene er tømte, og at en har merforbruk som ikke er dekket inn.

### Soliditet:

Soliditeten til kommunen sier noe om kommunens evne til å tåle tap. Soliditeten måles som forholdet mellom egenkapitalen og totalkapitalen. For kommuner er det ikke et mål å ha for høy soliditet, men utviklingen over tid sier noe om kommunens økonomiske situasjon blir bedre eller om den svekkes. Grafen under viser utviklinga i soliditeten, og kan i hovedsak forklares med at gjelda og totalkapitalen øker mer enn egenkapitalen for perioden samlet



### Finansielle måltall:

I budsjettvedtaket i desember 2024 vedtok kommunestyret følgende finansielle måltall:

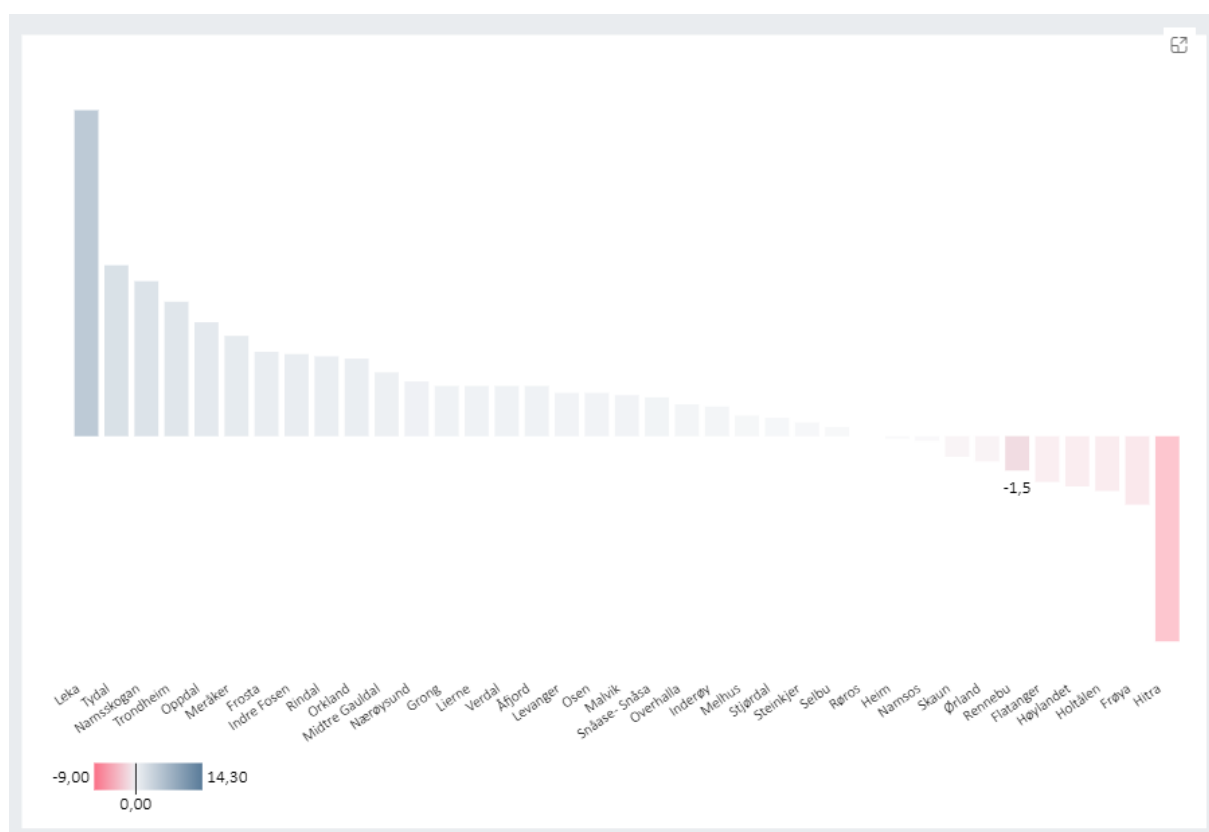
8. Kommunestyret vedtar følgende finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi i planperioden:

- Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene skal være på minimum 3,0 %.
- Disposisjonsfond i prosent av driftsinntektene skal være på minimum 10,0 %.
- Langsiktig lånegjeld i prosent av driftsinntektene skal ikke overstige 90,0 %.
- Andel lånefinansiering av investeringer skal ikke overstige 70,0 %.

Etter avleggelsen av regnskapet, kan en konstatere at en ikke har oppfylt de målene som er satt.

Netto driftsresultat var negativt, på -1,8 av brutto driftsinntekter. Dette er langt under måltallet på 3 %, som tilsvarer et positivt netto driftsresultat på 12,1 million.

Nettsiden «Trøndelag i tall» har vurdert netto driftsresultat i kommunene i Trøndelag – se bildet under.



Disposisjonsfondet er tømt, og det framførte merforbruket kan i denne sammenhengen sees på som et negativt disposisjonsfond. Dette ligger langt under måltallet på 10% av driftsinntektene.

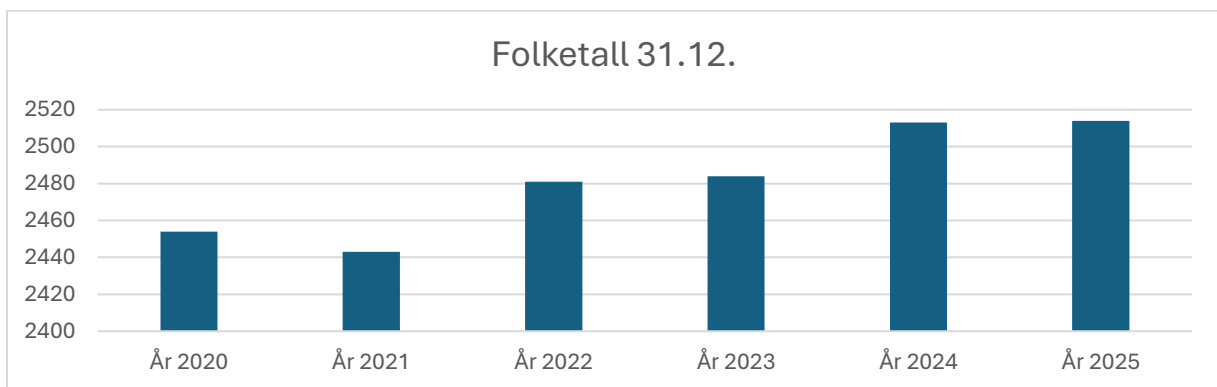
For at disposisjonsfondet skal være 10% av de totale driftsinntektene, utgjør dette et fond på ca 40 millioner kroner.

Langsiktig lånegjeld i prosent av driftsinntektene var på ca 119%, når en holder pensjonsforpliktelsene utenom. Dette er over måltallet på 90%

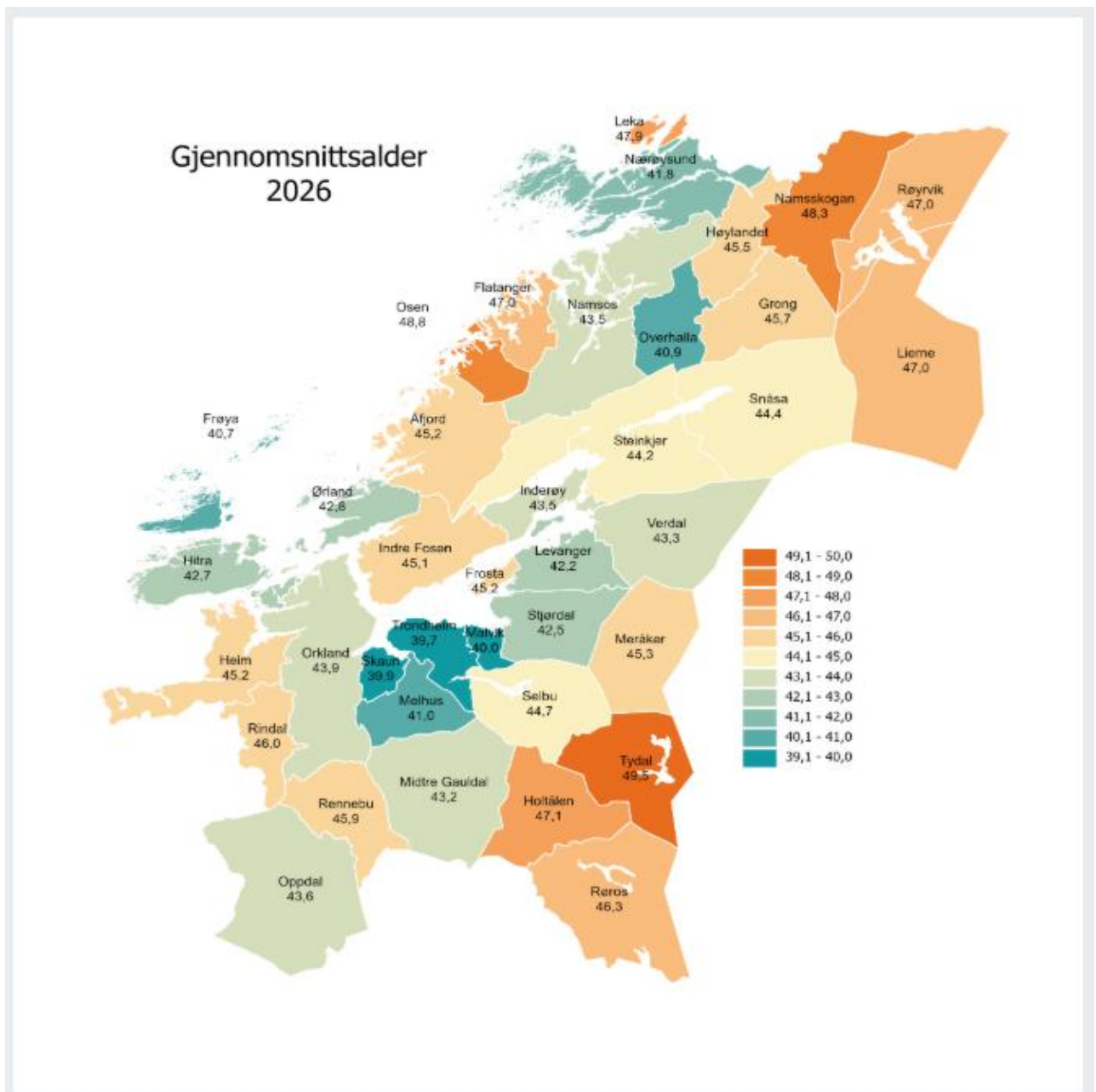
Når det gjelder egenkapitalandelen ved investeringer, var denne relativt høy i 2025. Av de 39,5 millionene det ble investert for, var 18,5 millioner kroner finansiert ved bruk av lån. Dette tilsvarer en låneandel på ca 47 %. Hovedårsaken til dette var utbetaling fra Nye Veier knyttet til Vann og avløpsprosjekter, som i denne sammenhengen regnes som egenkapital. 2025 var således et unntaksår.

### **Befolkningsutvikling:**

Den åpenbart viktigste faktoren for en stabil gunstig utvikling av kommunens økonomi, er en positiv befolkningsutvikling over tid.. Grafen under er hentet fra SSB tabell 07459 og viser folketall pr 31.12.







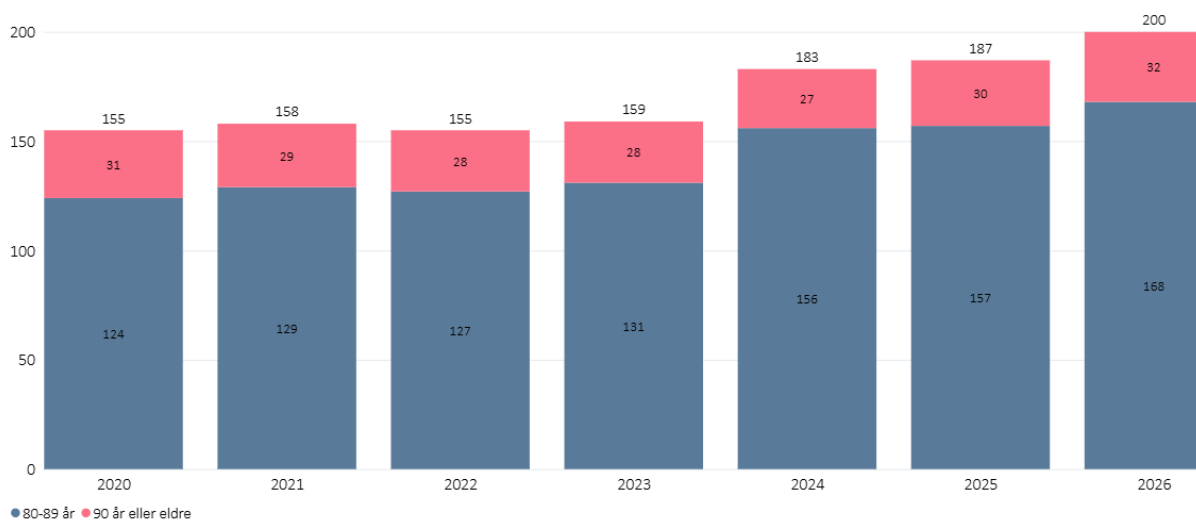
Bildet over her hentet fra «Trøndelag i tall», og viser gjennomsnittsalder i kommunene i Trøndelag. Bildet viser at befolkningen i Rennebu har høyere gjennomsnittsalder enn fylket for øvrig.

Hvordan befolkningen er sammensatt demografisk har også stor betydning for økonomien – både på utgifts- og inntektssiden. En forholdsvis stor del av kommunens befolkning er eldre enn 80 år. Antall innbyggere i denne aldersgruppen er økt de siste 6 årene, mens innbyggere i aldersgruppen 0–15 år er relativt stabilt gjennom perioden.

Dette vises også i illustrasjonene på neste side, hentet fra Trøndelag i tall.

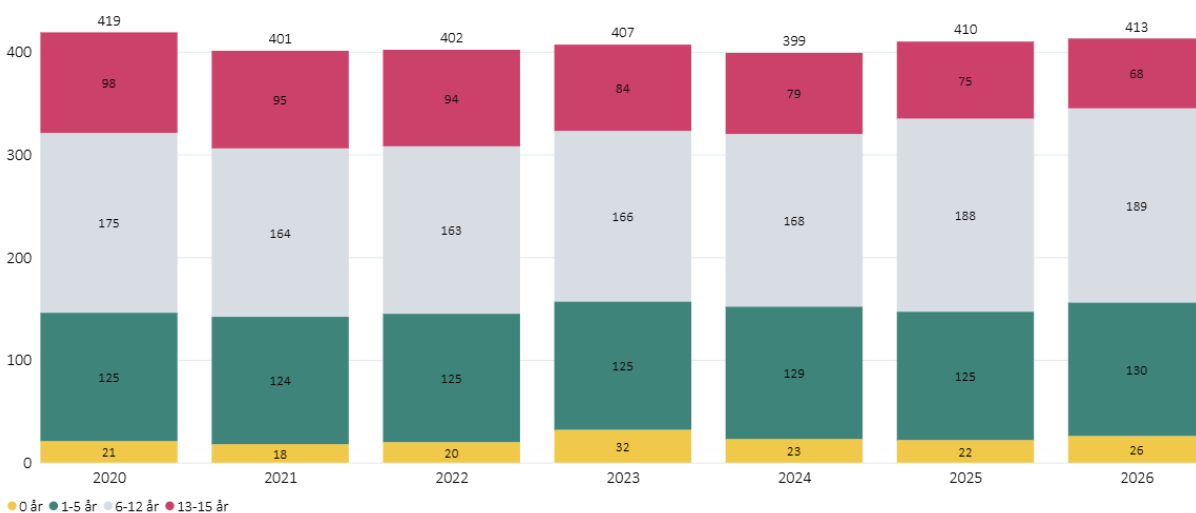
### Befolkning i Rennebu i valgte aldersgrupper i perioden 2020 - 2026

80-89 år, 90 år eller eldre



### Befolkning i Rennebu i valgte aldersgrupper i perioden 2020 - 2026

0 år, 1-5 år, 6-12 år, 13-15 år



Når gjennomsnittsalderen øker tilsier erfaring at behovet for helse- og omsorgstjenestene i kommunen øker. Med vår demografi har vi allerede merket dette gjennom økt press på denne tjenesten – og det er grunn til å forvente at denne trenden fortsetter.

Det er vanskelig å ha en sikker prognose om utviklingen i folketallet i årene framover. Statistisk sentralbyrå (SSB) utarbeider prognoser for hver enkelt kommune. Det utarbeides flere alternative prognoser med ulike forutsetninger for fruktbarhet, levealder, innenlandsk flytting og innvandring. Erfaring viser at det kan bli dels store avvik mellom reell befolkningsutvikling og SSB sine prognoser for enkeltkommuner, noe vi også har erfart for Rennebu.

I siste prognose, anslås innbyggertallet for Rennebu å utvikle seg slik fram til år 2050: (SSB's mellomalternativ pr 2025):

År 2030	År 2035	År 2040	År 2045	År 2050
2.446	2.443	2.429	2.411	2.396

### **Forbedringsområder:**

Når driftsregnskapet også for 2025 viser et udekket, framført underskudd, er det åpenbart hva det økonomiske hovedfokuset blir framover. På tross av forbedringer sett opp mot regnskapet for 2024, må omstillingen fortsette. Merforbruket må dekkes inn ved å redusere driftsnivået ytterligere, og inntektene må sikres.

Også i forhold til økonomiprosesser for øvrig er det områder vi må fokusere videre på.

Det er lagt opp til en endret budsjettprosess i 2026, ved at økonomiplan for perioden 2027-2030 vedtas sommeren 2026. Detaljbudsjettering for 2027 og tilpassing av rammene vil skje andra halvår. I sum er ønsket at dette skal gi bedre prosesser og bedre styring.

Tilsvarende vil deltakelse i KS bærekraftnettverk påvirke disse prosessene.

En må også fortsatt har fokus på bred oppfølging. I dette ligger både tett oppfølging av sykefravær/fokus på nærvær, samt sikre rutiner som reduserer mulighet for mislighold. Det er løpende behov for å forbedre bruk av tilgjengelige verktøy, så som avvikssystemet Compilo, samt økonomi- og oppfølgingssystemene Framsikt og Visma. Her må det fortsatt bygges gode kulturer/rutiner, samt høyne kompetansen.

### **Likestillingsarbeid:**

I kommunens rekrutteringsarbeid er det ikke eksplisitt lagt opp til å oppfordre underrepresenterte kjønn til å søke /omvendt diskriminering. Det er heller ikke eksplisitt oppfordret at mennesker med ulike funksjonsvariasjoner til å søke stillinger hos oss. Slike generelle tiltak vil bli vurdert framover.

Kommunedirektørens ledergruppe besto pr 31.12 av 4 kvinner og 2 menn. Begge kjønn er derfor representert i kommunens toppledelse. Også avdelingsledernivået under kommunalsjefene er har en større kvinne- enn mannsandel, noe som også gjenspeiler kjønns sammensetninga blant ansatte i kommunen.

## **Etikkarbeid:**

KS har tidligere utarbeidet gode råd for etikkarbeidet i kommunene. I det etterfølgende er det gitt en kort egenvurdering ut fra de mest sentrale rådene/fokusområdene fra KS.

Rennebu kommune har vedtatt etisk verdigrunnlag for folkevalgte og ansatte. Dette er gjennomgått i politiske fora, samt distribuert internt i administrasjonen. Verdigrunnlaget er også tilgjengelig via kommunens hjemmeside på internett.

### [Etisk verdigrunnlag for folkevalgte og ansatte - Rennebu kommune](#)

Selv om kommune har vedtatte retningslinjer, må det løpende følges opp med arbeid med å analysere risiko for og tiltak mot uønsket adferd. Dette gjelder både i forhold til påvirkning av beslutningstakere, og ved oppstart av prosesser hvor en vet det er risiko for at uetisk adferd kan skje. Kommunen bestreber seg blant annet på åpenhet i anskaffelser gjennom bruk av anskaffelsesverktøyer, samt legge opp til rammeavtaler for innkjøp der dette er aktuelt. I dette ligger også tydeliggjøring av ulike roller og fullmakter. Likevel er dette et arbeid en fortsatt må ha fokus på.

Det er gjennom 2025 byttet system for internkontroll, og dette er tatt i bruk i organisasjonen. Systemet er ikke ferdig «utbygd», men gir ansatte mulighet for å varsle avvik og foreslå forbedringer. I tillegg til det etablerte internkontrollsystemet, handler avviksvarsling og oppfølging om å etablere gode kulturer for dette i organisasjonen. Også dette er arbeid som må følges opp også i tiden framover.

Gjennom hjemmesiden er det lagt opp til at innbyggere og andre har tilgang til postlister, kan be om innsyn i dokumenter, i tillegg til at politiske møtekalendre, sakspapirer og protokoller er tilgjengelige. Slike dokumenter kan dog oppleves lite tilgjengelige, ved at de kan være preget av fagspråk o.l., og kommunen må jobbe videre med å gjøre dette tilgjengelig på en enkel og lettfattelig måte.

Administrativt oppleves at kontrollutvalg og revisjon har løpende fokus på etikkarbeidet i kommunen, både gjennom revisjons og tilsynsaktiviteter, forvaltningsrevisjoner og orienteringer fra kommunedirektøren.

Dessverre viser ofte erfaringene etter ulike former for mislighold og uønsket adferd, at en skulle iverksatt fler tiltak tidligere. Kommunen må derfor være ydmyk i forhold til at også vi kan bli utsatt for dette, og forebygging er arbeid som krever vedvarende oppfølging og fokus.